

בין לרבנן בין לרבי אלעזר כסומכוס סבירא להו –

סומכוס and ר"א both agree with The רבנן

OVERVIEW

The גמרא initially said that if the משנה of חררה is in a case where he was a כלב שנטל חררה, we can resolve the query of רבא that according to the רבנן there is no העדאה לצרורות (therefore he pays a ח"נ for the גדיש) and according to ר"א there is (גדיש) (and therefore he pays a נ"ש for the גדיש). The גמרא responded that we can interpret the משנה in a different manner that both ר"א and רבנן agree to סומכוס that צרורות pays a נ"ש; however that משנה is discussing שינוי צרורות and they argue whether we follow ר"ט regarding קרן בחצר הניזק that he pays a נ"ש (the view of ר"א), or we do not follow the view of ר"ט and קרן pays only a ח"נ even בחצר הניזק (the view of the רבנן). We cannot therefore resolve the query of רבא, since ר"א and רבנן are arguing the rule of ר"ט, not whether there is העדאה לצרורות. Our תוספות explains why it was necessary to state that ר"א and רבנן agree with סומכוס.

והיינו דיחוי דלמעלה¹ ותסברא [אלא שלא האריך למעלה כל כך]² -

And this is the same rejection as was mentioned previously in the גמרא when it stated 'ותסברא' (can you think that by אורחיה כי צרורות there will be a payment of נ"ש according to ר"א). [However, previously the גמרא did not elaborate as much, as it does here.]

תוספות asks:

ואם תאמר ולמה דחק³ לומר כסומכוס סבירא להו⁴ -

And if you will say; but why did the גמרא 'force' itself to say that ר"א and רבנן agree with סומכוס?!

תוספות answers:

¹ מגופו צרורות (בריייתא and its explanatory משנה) that גמרא wanted to infer from this same משנה, יח,א.

² The גמרא (when saying the ותסברא explanation) did not mention that the ר"א and רבנן of that משנה agree with סומכוס that צרורות pay a נ"ש, as the גמרא mentions here. [In fact, only when the 'ותסברא' was rejected, did the גמרא mention that (only) ר"א agrees with סומכוס (but not the רבנן of that משנה).] See 'Thinking it over'. Additionally, the גמרא here asks ע"א, אימור דשמעת לי לר"ט וכו' which it did not mention on the ע"א.

³ The better choice would be that the ר"א and רבנן of the משנה should agree with the סומכוס, for that is the הלכה, and not follow a יחיד דעת.

⁴ In order to reject the resolution of רבא's query regarding העדאה לצרורות it is sufficient to say that it was ע"י צרורות and the ר"א and רבנן argue in ר"ט (whether קרן בחצר הניזק pays a נ"ש or not); but they both can agree with the רבנן that ח"נ צרורות pays כי אורחיה. Why say that they both agree to סומכוס, when it is seemingly not relevant?!

ויש לומר משום דאי כרבנן אם כן תפשוט⁵ דאין שינוי לצרורות לרביע נזק⁶ -

סומכוס of רבנן (משנה of that רבנן (ור"א) agree with the (that there is no שינוי לצרורות to pay a quarter of the damage.

⁷ offers an alternate answer:

ועוד דאי בצרורות כי אורחיהו יסבור רבי אלעזר חצי נזק כרבנן -

And additionally; if ר"א will maintain like the סומכוס כי רבנן that by צרורות כי ר"א he pays a ח"נ, then ר"א will maintains-

בצרורות על ידי שינוי לא יתחייב נזק שלם אף על גב דסבר כרבי טרפון דליכא קל וחומר⁸ -

That by ר"א he will not be liable for a נ"ש, even though that ר"א agrees with ר"ט (that ר"ט pays a נ"ש), since there is no ק"ו -

דכיון דבצרורות שן ורגל בחצר הניזק אין משלם אלא חצי נזק -

For since רבנן (the view of the רבנן) ח"נ in the חצר הניזק שו"ר of צרורות (דסומכוס), therefore -

גם צרורות דקרון לא ישלם כי אם חצי נזק⁹ -

ח"נ. (meaning) צרורות ע"י שינוי will also only pay but a ח"נ.

responds to an anticipated difficulty:

ולא רצה להעמיד כרבנן ובמקום גחלת וכגון דאנחה אנוחי על הגדיש בשינוי -

⁵ Later on יט,א there is a query by רב אשי, whether צרורות ע"י שינוי pays a נזק; רביע נזק; half of the ח"נ of אורחיה (יש שינוי לצרורות), or he still pays a ח"נ like אורחיה (for צרורות כי אורחיה). (אין שינוי לצרורות).

⁶ According to our current interpretation, the משנה of כלב is discussing שינוי (see 'Overview'), and if the צרורות ע"י שינוי (צרורות ע"י שינוי) agree with the סומכוס of רבנן (that regular צרורות pay a ח"נ); we can derive from this that (according to the רבנן of that משנה) there is צרורות ע"י שינוי since he is paying a ח"נ for שינוי. However if the רבנן (of that משנה) agree with סומכוס that צרורות pays a נ"ש, then it is understood that by שינוי he will pay a ח"נ, but it has no connection to the query of רב אשי which is (only) according to the סומכוס of רבנן (who maintain that אורחיה pays a ח"נ).

⁷ The first answer was why we cannot say that the רבנן (of the משנה) agree to the סומכוס; this answer explains why ר"א cannot agree to סומכוס.

⁸ The reason ר"ט maintains that קרן בחצר הניזק pays a נ"ש is because he derives it through a ק"ו from שן ורגל; if by שן ורגל who are חייב ברה"ר, surely קרן, which is חייב ברה"ר, should pay a נ"ש. Nevertheless they are בחצר הניזק, פטור ברה"ר. However if ר"א agrees with the סומכוס of רבנן that אורחיה pays a ח"נ, he will also maintain that בחצר הניזק even ח"נ, as תוספות goes on to explain.

⁹ To rule that צרורות ע"י שינוי pays a נ"ש we need to derive it through a ק"ו from שו"ר (see footnote # 8). We cannot derive it from a regular שו"ר because there is a פירכא (see תוספות רבינו פרץ), for we will say that regular שו"ר pay a נ"ש, since it is גופו, however, צרורות (ע"י שינוי), which is only כחו will pay a ח"נ (even הניזק). [Additionally, it is counterintuitive that אורחיה pays a ח"נ and צרורות ע"י שינוי pays a נ"ש, where the previous פירכא does not apply since they are both כחו], however the רבנן maintain that אורחיה pays only a ח"נ בחצר הניזק, there is therefore no ק"ו. However, if ר"א agrees with סומכוס that אורחיה pays a נ"ש בחצר הניזק, we can derive that צרורות ע"י שינוי (which is קרן and חייב) should certainly pay a נ"ש בחצר הניזק (ברה"ר) even.

And the גמרא did not want to establish that ר"א ורבנן (of the משנה) agree with רבנן תוספות (that צרורות pays a ח"נ) and in order to avoid the difficulties mentioned, we will say that the משנה is discussing a case where **for instance the dog placed the coal on the גדיש in an unusual manner**¹⁰ –

replies; the גמרא did not want to establish the משנה in this manner

דניחא ליה למימר דמשלם חצי נזק על כל הגדיש¹¹ כרבי¹² יוחנן:

For it is easier for the גמרא to maintain that he pays a ח"נ for the entire גדיש as ר"י rules.

SUMMARY

If the ר"א agree with רבנן דר"א we can resolve that לצרורות רבנן דר"א agree with רבנן דסומכוס, there can be no נ"ש for שינוי even according to ר"ט. The גמרא assumes that he is liable a ח"נ for the entire גדיש.

THINKING IT OVER

Initially (on the 'עמוד א'), when the גמרא answered that the מחלוקת between the רבנן ור"א, is whether we agree with ר"ט or not,¹³ was it also necessary to assume¹⁴ that they both (the רבנן ור"א) agree with סומכוס?¹⁵

¹⁰ The fact that he placed it on the גדיש in an unusual manner, and did not throw it; would make the damage done to the place of the גחלת, a מזיק of קרן and not צרורות. Therefore both of תוספות objections are not relevant, since it is not according to the רבנן (an he will be חייב a נ"ש according to the ר"א since this is a case of a regular הניזק בחצר (צרורות). However this will apply only to the damage done to the מקום הגחלת. The damage done to the rest of the גדיש will either be צרורות according to יוחנן or completely פטור according to ר"י. See the גמרא later on כב,א (and ועל ועל). (תוספות יח,א ד"ה ועל).

¹¹ The משנה writes ח"נ משלם; the simple reading of the משנה indicates that he is חייב for the entire גדיש, not only for the הגלחת.

¹² See תוספות יח,א ד"ה ועל (TIE footnote # 9).

¹³ See footnote # 2.

¹⁴ This may depend on whether we are גורס in the beginning of the תוספות the inserted brackets [לא שלא האריך למעלה].

¹⁵ See בית לחם יהודה אות לה and תוספות רבינו פרץ.